

БӨЛІМ: ЖАЛПЫ РУБРИКА

Балабақшада балаларды логикалық ойындар арқылы дамыту жолдары

ЖАРИЯЛАНДЫ
27.12.2024СІЛТЕМЕ
<https://bilimger.kz/173890/>

Нурмаханбетова Салтанат Амирбековна

Лауазымы: тәрбиеші

Шымкент қаласы.

№35 “Сәуле” бөбекжай-бақшасы

Кіріспе: Балабақша кезеңі – баланың тұлғалық және ақыл-ой қабілеттерінің дамуының негізі қаланатын өте маңызды уақыт. Осы кезеңде балалардың ойлау қабілеттерін жетілдіру үшін логикалық ойындардың маңызы зор. Логикалық ойындар балаларға тек ойлау қабілеттерін арттырып қана қоймай, сонымен қатар шығармашылықты, зейін мен жадыны, тілдік дағдыларды дамытуға да ықпал етеді. Бұл мақалада балабақшадағы балаларды логикалық ойындар арқылы дамыту жолдары қарастырылады.

Логикалық ойындардың маңызы

Логикалық ойындар балалардың зейінін, ойлау қабілетін, жылдамдық пен дәлдік дағдыларын дамытуға көмектеседі. Олар баланың жеке қабілеттерін жетілдіруге ғана емес, сондай-ақ басқа балалармен қарым-қатынас жасауына да ықпал етеді. Логикалық ойындар арқылы балалар өз ойларын жинақтап, шешім қабылдай алатын дағдыларды үйренеді. Бұл ойындар әсіресе математика, тіл және жалпы когнитивтік дағдыларды дамыту үшін маңызды.

Логикалық ойындардың түрлері

Балабақшада балаларды дамыту үшін әртүрлі логикалық ойын түрлерін қолдануға болады. Олардың ішіндегі ең тиімділері:

- **Пазлдар мен құрастыру ойындары:** Пазлдар балалардың кеңістікті түсіну

қабілетін, логикалық ойлауын дамытады. Олар бөлшектерді дұрыс орналастырып, тұтас бейнені көруді үйренеді.

- **Жұмбақтар мен ребустар:** Бұл ойындар балалардың тілдік дағдыларын және абстрактылы ойлау қабілеттерін дамытуға көмектеседі. Жұмбақтар, мысалы, тілдің байлығын арттырады, ал ребустар логикалық ойлау мен шығармашылықты дамытуға ықпал етеді.
- **Сандар мен әріптер ойындары:** Бұл ойындар баланың математика мен грамматикаға деген қызығушылығын арттырады. Мысалы, санды немесе әріпті дұрыс орналастыру тапсырмалары баланың санау, тәртіп және логика дағдыларын жетілдіреді.
- **Түс таңдау және салыстыру ойындары:** Бұл ойындар балаларға түстерді, пішіндерді, көлемдерді және өлшемдерді ажыратуды үйретеді. Ойында берілген нысандарды салыстыру арқылы бала өз ойлау қабілетін жетілдіреді.
- **Сөздік ойындар:** Әртүрлі сөздермен ойнау, сөздерді дұрыс құрастыру, сөйлемдер жасау баланың тілдік қабілеттерін дамытуға септігін тигізеді.

Логикалық ойындардың бала дамуына әсері

Ойлау қабілетін дамыту

Логикалық ойындар баланың ойлау қабілетін дамытудың тамаша құралы болып табылады. Балалар ойын барысында түрлі қиындықтармен бетпе-бет келеді және оларды шешу жолдарын іздейді. Бұл процессте баланың логикалық ойлау мен сыни пікірлеу қабілеттері қалыптасады. Ойын баланың дербес шешім қабылдауына, тұжырымдама жасауына және есептерді шешуінде тәжірибе жинауына мүмкіндік береді.

Шығармашылықты дамыту

Логикалық ойындар баланың шығармашылық ойлауын да дамытады. Әртүрлі тапсырмалар мен қиындықтар балалардың ой-өрісін кеңейтіп, оларды жаңа шешімдер іздеуге ынталандырады. Осылайша, баланың шығармашылық қабілеттері мен инновациялық ойлау жүйесі қалыптасады.

Әлеуметтік дағдыларды дамыту

Логикалық ойындар балаларды бір-бірімен жұмыс істеуге үйретеді. Ойын барысында балалар топта әрекет етіп, бірлесіп шешім қабылдайды. Бұл олардың коммуникация дағдыларын жетілдіреді және топтық жұмысқа деген қабілеттілігін арттырады.

Тіл дамыту

Логикалық ойындар балалардың тілін дамытуда да үлкен рөл атқарады. Әртүрлі жұмбақтар, ребустар, сөздермен ойындар баланың сөздік қорын байытып, сөйлеу

дағдыларын жақсартады. Олар сөздерді дұрыс қолдануды, сөйлемдерді дұрыс құрастыруды үйренеді.

Логикалық ойындарды сабақта қолдану әдістері

Логикалық ойындарды балабақшадағы сабақтарға енгізу үшін мұғалімдер арнайы жоспар жасай отырып, балалардың жас ерекшеліктеріне сәйкес ойындарды таңдайды. Мысалы, баланың жасына байланысты ойынның күрделілігін реттеу қажет.

- **Деңгейлік тапсырмалар:** Баланың дамуына қарай ойынның күрделілігін арттыру. Мысалы, бірінші топта баланың түсінетін және орындай алатын ойындары, ал екінші топта күрделірек тапсырмалар беріледі.
- **Топтық жұмыс:** Балаларды шағын топтарға бөліп, бірлесіп жұмыс істеуге шақыру. Топта шешім қабылдау мен жұмыс істеу балаларды топтық рухқа үйретеді.
- **Әр түрлі құралдар мен материалдар қолдану:** Логикалық ойындарды қызықты ету үшін әр түрлі материалдар мен ойын құралдарын қолдануға болады. Мысалы, геометриялық пішіндер, кубиктер, пазлдар, карточкалар мен түрлі деңгейдегі карточкалық ойындар.

Қорытынды

Логикалық ойындар – баланың ойлау қабілетін, шығармашылығын, тілдік дағдыларын, әлеуметтік қатынастарын дамытуға бағытталған маңызды құрал. Балабақшада осы ойындарды тиімді пайдалану баланың болашақта жақсы оқушы және жеке тұлға болып қалыптасуына ықпал етеді. Логикалық ойындар баланың қызығушылығын арттырып, ойынның нәтижесі арқылы бала өзіне деген сенімділік пен жетістік сезімін қалыптастырады. Осы себепті, балабақшада логикалық ойындар арқылы балаларды дамыту – педагогиканың маңызды бөлігін құрайды.

Пайдаланылған әдебиеттер:

1. Жұмабекова Ф. *Мектепке дейінгі педагогика: Оқу құралы.* – Астана: Фолиант, 2008. – 336 б.
2. Мухина В. С. *Мектеп жасына дейінгі балалар психологиясы: Қазақша аудармасы.* – Алматы: Мектеп, 1986 – 230 б.
3. Е.А.Носова, Р.Л.Непомнящая. *«Логика и математика для дошкольников» Санкт-Петербург 1997г*

ҚМ АА Куәлік нөмірі: **KZ45VPY00102718** — ҚР Мәдениет және Ақпарат министрлігі

© 2026 **Bilimger.kz** Ақпараттық-танымдық білім порталы. Барлық мазмұн авторлық құқықпен қорғалған.